

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

Státní pokladna (SP) zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně sledovány na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv, na souhrnných zůstatcích na účtech finančních a celních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny územním rozpočtům, Evropské unii, Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, dále na účtu řízení likvidity státní pokladny, na účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, na účtech státních právnických osob, státních fondů a dalších subjektů, pokud tak stanoví zákon.

Ke správě peněžních prostředků státní pokladny slouží, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzv. **souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny**, na kterém je soustředěna většina výše uvedených veřejných prostředků včetně výnosů z prodeje státních dluhopisů. Zůstatek prostředků na souhrnném účtu je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.

Souhrnná pozice státní pokladny

Ukazatel	v mil. Kč			
	31.3.2006 (1)	31.3.2007 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	15 754	11 264	-4 490	71,5
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	12 224	12 857	633	105,2
3. Sdílené clo EU a SR - saldo	689	925	236	134,3
4. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	573	657	84	114,7
5. Prostředky na účtech SFA	18 182	29 634	11 452	163,0
- toho: prostředky na umořovacím účtu	11 702	11 048	-654	94,4
6. Rezervní fondy OSS - zůstatek převodů do/z RF	39 475	59 077	19 602	149,7
A. Souhrnný účet státní pokladny (ř. 1 až 6)	86 897	114 414	27 517	131,7
B. Financování státní pokladny (řízení likvidity)	-86 877	-114 397	-27 520	131,7
C. Celková pozice souhrnného účtu SP (A+B)	20	17	-3	85,0

V 1. čtvrtletí 2007, stejně jako v roce 2006, byly na účtech státních finančních aktiv vykazovány nejenom prostředky účelově určené ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (např. na restituce, povodně, Kosovo apod.), ale také prostředky získané dřívějšími emisemi státních dluhopisů (evidované na tzv. umořovacím účtu). Zapojení prostředků umořovacího účtu v rámci souhrnného účtu SP zůstalo mírně pod úroveň roku 2006, když na druhé straně výrazně vzrostlo zapojení prostředků na jiných účtech státních finančních aktiv –

celkem o 12,1 mld. Kč. Ještě výrazněji se zvýšilo zapojení **prostředků rezervních fondů** organizačních složek státu, které jsou součástí souhrnného účtu státní pokladny od října 2005 a jejichž zůstatek k 31.3.2007 dosáhl 59,1 mld. Kč, což znamenalo meziroční nárůst o 19,6 mld. Kč.

Ke konci března 2007 byl na souhrnném účtu SP vykázán zůstatek ve výši 114,4 mld. Kč (podrobněji viz tabulku č. 6 v příloze). Tento byl součtem:

- **přebytku státního rozpočtu ve výši 11,3 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 242,0 mld. Kč a výdaji ve výši 230,7 mld. Kč,

- **zůstatku sdílených daní určených do územních rozpočtů ve výši 12,9 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní ve výši 38,6 mld. Kč a skutečným převodem těchto daňových příjmů územním rozpočtům ve výši 25,7 mld. Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – kraje a obce – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů),

- **zůstatku sdílených daní (cla) Evropské unie (EU) a státního rozpočtu ve výši 0,9 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi celkovým vybraným clem ve výši 2,3 mld. Kč a jeho převody do rozpočtu EU (1,1 mld. Kč) a do státního rozpočtu (0,3 mld. Kč),

- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (SFDI a SFŽP) ve výši 0,7 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich nárokem (3,6 mld. Kč) a převodem (2,9 mld. Kč),

- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 29,6 mld. Kč**, představujících zůstatky účelových prostředků vedených na vkladových účtech u ČNB (např. na umořovacím účtu 11,0 mld. Kč, na zvláštním důchodovém účtu 5,6 mld. Kč, na účtu zvláštních účelových prostředků 5,3 mld. Kč, na účtu prostředků na odstraňování důsledků povodní /mimo prostředků z úvěru EIB/ 2,1 mld. Kč, na účtu pro úhradu restitucí a ostatních účelových prostředků pro Ministerstvo zemědělství 1,6 mld. Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje spojené se zánikem věcných břemen 1,3 mld. Kč, na účtu prostředků pro důchodovou reformu 1,1 mld. Kč, na účtu výnosů a nákladů spojených s likvidací federálních orgánů 0,1 mld. Kč, na účtu prostředků úrazového pojištění 0,7 mld. Kč, na účtech prostředků z úvěrů EIB na protipovodňová opatření 0,2 mld. Kč a na infrastrukturu vodovodů a kanalizací v částce 0,1 mld. Kč a dalších),

- **zůstatku na účtech rezervních fondů organizačních složek státu ve výši 59,1 mld. Kč**, představujícího saldo prostředků převedených z úspor výdajů do rezervních fondů a jejich čerpání převodem do příjmů kapitol.

Zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny umožnil dočasné reinvestování prostředků formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání **úrokových výnosů**, resp. **úsporu úrokových nákladů** v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí.

Řízení likvidity státní pokladny v lednu až březnu 2007, tj. vyrovnávání nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu v průběhu roku, se proti loňskému 1. čtvrtletí zlepšilo, když průměrný denní stav nevyužitých prostředků na souhrnném účtu státní pokladny dosahoval 17 mil. Kč proti 31 mil. Kč v roce 2006. Průměrný denní stav souhrnného účtu SP byl v meziročním srovnání vyšší (102,1 mld. Kč proti 61,7 mld. Kč v roce 2006) a tím byl vyšší i průměrný denní objem reinvestovaných prostředků (102,0 mld. Kč proti 61,7 mld. Kč). Souviselo to především s výraznějším zapojením rezervních fondů organizačních složek státu do souhrnného účtu SP (průměrný denní stav v 1. čtvrtletí 2007 představoval 62,8 mld. Kč) a vkladových účtů státních finančních aktiv (průměrný denní stav 31,7 mld. Kč); v menší míře působil příznivý vývoj salda státního rozpočtu v průběhu čtvrtletí a vyšší průměrné zůstatky účtů určených pro převod daní územním samosprávným celkům, státním fondům a Evropské unii. Průměrné denní saldo státního rozpočtu za 1. čtvrtletí roku 2007 bylo přebytkové ve výši 0,5 mld. Kč, zatímco v 1. čtvrtletí 2006 byl vykázán průměrný denní schodek (3,7 mld. Kč). Meziroční nárůst průměrného denního zůstatku na účtech státních finančních aktiv dosáhl výše 16,8 mld. Kč a byl ovlivněn především nárůstem zůstatku zvláštního důchodového účtu (o 5,6 mld. Kč), zůstatku účtu zvláštních účelových prostředků (o 4,1 mld. Kč) a zůstatku prostředků na odstraňování důsledků povodní (o 1,8 mld. Kč; poslední tři údaje jsou koncové stavy k 31.3.2007, nikoli průměrné denní):

v mil. Kč

Průměrné denní stav ^{*)}	Saldo běž. hospodaření SR	Zůstatky účtů pro převod daní USC, SF a EU	Vkladové účty SFA	Rezervní fondy OSS	Souhrnný účet SP	Financování SP		Celková pozice SP
						ze SFA	dluhopisové	
						1	2	
leden - březen 2007	470	7 104	31 717	62 774	102 065		-102 048	17
2006	-3 747	5 744	14 931	44 789	61 717	14	-61 700	31
rozdíl	4 217	1 360	16 786	17 985	40 348	-14	-40 348	-14

^{*)} počítáno na pracovní dny

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na souhrnném účtu státní pokladny v lednu až březnu 2007 **představoval 102,1 mld. Kč** a proti 1. čtvrtletí 2006 se výrazně zvýšil (o 40,3 mld. Kč). Tvořily jej průměrný denní přebytek státního rozpočtu (470 mil. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech pro převod sdílených daní územních samosprávních celků, státních fondů a Evropské unie (7,1 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech státních

finančních aktiv (31,7 mld. Kč) a průměrný denní zůstatek rezervních fondů organizačních složek státu (62,8 mld. Kč).

Z volných prostředků souhrnného účtu bylo **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami **v průměru denně 102,0 mld. Kč** (ve stejném období roku 2006 to bylo 61,7 mld. Kč). Průměrný denní **stav volných** (nevyužitých) **prostředků** na souhrnném účtu SP tak činil **17 mil. Kč**, což představovalo proti roku 2006 snížení o 14 mil. Kč.

Výnosy z operací při řízení likvidity s poukázkami ČNB (účet operace na finančním trhu) od počátku roku do konce března 2007 představovaly 543 mil. Kč (ve stejném období roku 2006 činily 348 mil. Kč), **úspora úrokových nákladů na státní pokladniční poukázky** dosáhla 730 tisíc Kč (v roce 2006 byly vykázány náklady ve výši 40 tis. Kč).